

6.11.2018

EOAK/5779/2018

Pääkaupunkiseudun ateistit ry
Jouni Luukkainen
Wallininkuja 2 c 53
00530 HELSINKI

Viite: 6.11.2018 vireille tullut kantelu

ASIA: Opetus- ja kulttuuriministeriön oikeusasiamiehelle ilmoittamien lainsäädäntötoimien toteutumisaikataulu

Palasitte kirjeessänne asiaan, johon Teille on vastattu 25.9.2017 (EOAK/5074/2017) ja 1.10.2018 (EOAK/4882/2018).

Ensiksi mainittu kantelunne ratkaistiin täällä tuolloin osittain ja osittain se siirrettiin opetus- ja kulttuuriministeriölle. Jälkimmäinen kirjeenne koski opetus- ja kulttuuriministeriöltä saamaanne vastausta siltä osin kuin siinä oli ilmoitettu seuraavaa: "Opetus- ja kulttuuriministeriö tarkistaa vuoden 2018 alussa voimaan tulevan perusopetuslain 46 §:n säännöksen lakiviittaukset. Tarpeenmukaiset säännösmuutosesitykset on tarkoitus antaa vuoden 2018 aikana ja opetussuunnitelman perusteita päivitetään säännösmuutosten mukaisesti." Pyysitte tuossa kirjeessänne oikeusasiamiestä tiedustelemaan opetus- ja kulttuuriministeriöltä ministeriön lupaamien säännösmuutosesitysten valmistumisesta, koska ette kertomanne mukaan itse olette saaneet vastausta ministeriölle osoittamaanne tiedusteluun. Teille vastattiin täältä, että oikeusasiamiehen kansliassa ei tuolloin ollut vireillä kirjeeseenne liittyntä asiaa, minkä vuoksi opetus- ja kulttuuriministeriöltä ei katsottu aiheelliseksi ryhtyä erikseen tiedustelemaan tarkoittamaanne lainsäädäntöaikataulua. Siksi kirjeenne ei johtanut täällä enempään.

Uudessa kirjoituksessanne pyysitte tutkimaan opetus- ja kulttuuriministeriön menettelyn lainsäädäntömuutoksen toteuttamisaikataulua koskevassa asiassa. Katsoitte, että kyseessä on ministeriön tahallinen laiminlyönti ja piittaamattomuus sen oikeusasiamiehelle antamasta vastauksesta.

Asianne esiteltiin apulaisoikeusasiamies Pasi Pölöselle, jonka pyynnöstä ilmoitan Teille seuraavan.

Eduskunnan oikeusasiamiehestä annetun lain 3 §:n 1 momentin mukaan oikeusasiamies tutkii kantelun, jos sen kohteena oleva asia kuuluu hänen laillisuusvalvontaansa ja on aihetta epäillä, että valvottava on menetellyt lainvastaisesti tai jättänyt velvollisuutensa täyttämättä taikka jos oikeusasiamies muusta syystä katsoo siihen olevan aihetta. Saman pykälän 2 momentin mukaan oikeusasiamies ryhtyy hänelle tehdyn kantelun johdosta niihin toimenpiteisiin, joihin hän katsoo olevan aihetta lain noudattamisen, oikeusturvan tai perus- ja ihmisoikeuksien toteutumisen kannalta. Asiassa hankitaan oikeusasiamiehen tarpeelliseksi katsoma selvitys.

Edellä todetun sääntelyn perusteella oikeusasiamiehellä on harkintavaltaa niin asian tutkittavaksi ottamisessa ylipäätään ja asian selvittämisen tavassa kuin siinä, mihin toimenpiteisiin tutkittavaksi otettu asia lopulta johtaa.

Apulaisoikeusasiamies totesi, että ministeriöillä on harkintavaltaa lainsäädäntöhankkeiden valmistelussa ja niiden aikatauluttamisessa, eikä esimerkiksi se, että oikeusasiamiehelle ilmoitettu säädösvalmistelun aikataulu ei lopulta pitäisikään paikkaansa, automaattisesti merkitse, että kyse olisi oikeusasiamiehen toimenpiteitä edellyttävästä lainvastaisesta menettelystä tai velvollisuuden laiminlyömisestä. Oikeusasiamiehelle ilmoitettu arvio säädösmuutosvalmistelun aikataulusta ei ole sellainen oikeusasiamiehelle esitetty sitova lupaus, josta poikkeaminen jo sinänsä merkitsisi, että asiassa olisi menetelty oikeusasiamiehen toimenpiteitä edellyttävällä tavalla. Todettakoon myös, että oikeusasiamies ei voi antaa ministeriöille määräyksiä siitä, missä aikataulussa niiden tulee jokin säädösmuutos valmistella.

Apulaisoikeusasiamies katsoi, että asiassa ei ilmennyt laillisuusvalvonnallista tarvetta hänen toimenpiteilleen. Siksi kirjoituksenne ei joutanut täällä enempään.

Esittelijäneuvos

Mikko Sarja